

آموزش افعال مدال آلمانی

با مثال و توضیحات کامل

آموزشگاه زبان ملل

افعال مدال در آلمانی (Modalverben) چیست؟

افعال مدال در زبان آلمانی (*Modalverben*) افعالی هستند که به فعل اصلی جمله، مفهومی مانند توانایی، اجبار، اجازه، تمایل، توصیه یا ضرورت اضافه می‌کنند. این افعال معمولاً در کنار یک فعل دیگر قرار می‌گیرند و فعل اصلی به صورت مصدر (Infinitiv) در انتهای جمله می‌آید.

برای مثال:

Ich kann Deutsch sprechen. ♦

♦ من می‌توانم آلمانی صحبت کنم.

👉 در این جمله kann فعل مدال و sprechen فعل اصلی است.

👉 افعال مدال را نباید با [افعال قوی در آلمانی](#) اشتباه گرفت. افعال مدال گروه خاصی از افعال هستند که قواعد صرفی و کاربردی مخصوص خودشان را دارند و بعضی از آن‌ها در زمان گذشته هم شکل متفاوتی پیدا می‌کنند.

لیست افعال مدال در آلمانی

در زبان آلمانی معمولاً شش فعل اصلی مدال وجود دارد. این افعال عبارت‌اند از:

- Können
- Müssen
- Dürfen
- Sollen
- Wollen
- Mögen

که هر کدام معنای خاصی دارند و در موقعیت‌های مختلف استفاده می‌شوند.

البته در زبان روزمره شکل möchten هم بسیار پرکاربرد است. *Möchten* در اصل شکل II Konjunktiv فعل mögen است و بیشتر برای بیان درخواست یا تمایل مودبانه استفاده می‌شود.

معنی کلی	فعل مدال
توانستن	können
مجبور بودن، باید	müssen
اجازه داشتن	dürfen
باید، قرار بودن	sollen

خواستن	wollen
دوست داشتن	mögen
مایل بودن، خواستن به شکل مودبانه	möchten

کاربرد افعال مدال در زبان آلمانی

هر فعل مدال مفهوم متفاوتی را به جمله اضافه می‌کند. پس، انتخاب فعل مناسب اهمیت زیادی دارد. مثلاً، اگر بخواهید بگویید «می‌توانم» از können و اگر بخواهید درباره یک اجبار صحبت کنید از müssen استفاده می‌کنید.

در ادامه، کاربرد هرکدام را با مثال‌های ساده می‌بینیم:

۱. Können

◆ معنی: توانستن، قادر بودن

◆ کاربرد:

از können برای بیان توانایی انجام کاری استفاده می‌کنیم. این فعل می‌تواند برای توانایی‌های جسمی، ذهنی یا مهارتی به کار برود. همچنین در بعضی مواقع برای بیان امکان انجام یک کار هم استفاده می‌شود.
مثلاً:

◆ Ich kann Deutsch sprechen.

◆ من می‌توانم آلمانی صحبت کنم.

◆ Sie kann sehr gut schwimmen.

◆ او می‌تواند خیلی خوب شنا کند.

◆ Wir können morgen kommen.

◆ می‌توانیم فردا بیاییم.

۲. Müssen

معنی: مجبور بودن، باید

کاربرد:

از müssen برای بیان اجبار یا ضرورت انجام یک کار استفاده می‌کنیم. وقتی انجام کاری ضروری باشد یا فرد احساس کند چاره‌ای جز انجام آن ندارد، معمولاً از این فعل استفاده می‌شود.

مثلا:

◆ Ich muss heute arbeiten.

◆ من باید امروز کار کنم.

◆ Du musst deine Hausaufgaben machen.

◆ تو باید تکالیفت را انجام بدهی.

◆ Wir müssen jetzt gehen.

◆ ما باید الان برویم.

۳. Dürfen

معنی: اجازه داشتن

کاربرد:

از dürfen برای بیان اجازه یا مجاز بودن انجام یک کار استفاده می‌کنیم. این فعل به خصوص در موقعیت‌هایی که شخصی به فرد دیگری اجازه انجام کاری می‌دهد، بسیار استفاده می‌شود.

مثلا:

◆ Darf ich hier sitzen?

◆ آیا اجازه دارم اینجا بنشینم؟

◆ Du darfst heute länger schlafen.

◆ تو امروز اجازه داری بیشتر بخوابی.

◆ Kinder dürfen hier nicht spielen.

◆ بچه‌ها اجازه ندارند اینجا بازی کنند.

۴. Sollen

معنی: باید، قرار است

کاربرد:

sollen معمولاً برای بیان دستور، توصیه یا کاری استفاده می‌شود که شخص دیگری از فرد خواسته است انجام دهد. بنابراین در بسیاری از موقعیت‌ها می‌توان آن را با مفهوم «قرار است» یا «باید» ترجمه کرد.

این مثال‌ها را ببینید:

◆ Du sollst deine Mutter anrufen.

◆ تو باید به مادرت زنگ بزنی.

◆ Ich soll um acht Uhr kommen.

◆ من قرار است ساعت هشت بیایم.

◆ Wir sollen leise sein.

◆ ما باید ساکت باشیم.

۵. Wollen

معنی: خواستن

کاربرد:

wollen برای بیان خواسته، قصد یا تصمیم شخص برای انجام کاری استفاده می‌کنیم. این فعل در مکالمات روزمره بسیار پرکاربرد است و معمولاً یک هدف یا خواسته مشخص را بیان می‌کند.

مثلاً:

◆ Ich will Deutsch lernen.

◆ من می‌خواهم آلمانی یاد بگیرم.

◆ Er will ein neues Auto kaufen.

◆ او می‌خواهد یک ماشین جدید بخرد.

◆ Wir wollen nach Berlin fahren.

◆ ما می‌خواهیم به برلین برویم.

۶. Mögen

معنی: دوست داشتن

کاربرد:

mögen بیشتر برای بیان علاقه یا دوست داشتن افراد و چیزها به کار می‌رود. این فعل برخلاف بسیاری از افعال مدال، همیشه برای ساخت جمله به یک فعل مصدر در انتهای جمله نیاز ندارد.

مثلاً:

◆ Ich mag Kaffee.

◆ من قهوه دوست دارم.

◆ Sie mag Musik.

◆ او موسیقی دوست دارد.

◆ Wir mögen deutsche Filme.

◆ ما فیلم‌های آلمانی را دوست داریم.

۷. Möchten

معنی: مایل بودن، خواستن

کاربرد:

möchten شکل مؤدبانه‌ای برای بیان خواسته است و در رستوران، فروشگاه، مکالمات روزمره و درخواست‌های رسمی بسیار استفاده می‌شود. در فارسی معمولاً می‌توان آن را «مایلم»، «می‌خواهم» یا «لطفاً می‌خواهم» ترجمه کرد.

مثال:

◆ Ich möchte einen Kaffee.

◆ من یک قهوه می‌خواهم.

◆ Ich möchte Deutsch lernen.

◆ من می‌خواهم آلمانی یاد بگیرم.

◆ Möchten Sie etwas trinken?

◆ آیا مایل هستید چیزی بنوشید؟

ساخت جمله با افعال مدال

یکی از مهم‌ترین نکات در استفاده از افعال مدال، جایگاه فعل اصلی در جمله است. وقتی یک فعل مدال همراه با فعل دیگری استفاده می‌شود، فعل مدال صرف می‌شود اما فعل اصلی به شکل مصدر در انتهای جمله قرار می‌گیرد.

در واقع ساختار کلی به این شکل است:

فاعل + فعل مدال صرف شده + ... + مصدر در انتهای جمله

مثال‌ها را ببینید:

◆ Ich muss heute arbeiten.

◆ من باید امروز کار کنم.

📖 در این جمله muss فعل مدال و arbeiten مصدر است.

به مثال‌ها دقت کنید:

◆ Du kannst gut Deutsch sprechen.

◆ تو می‌توانی خوب آلمانی صحبت کنی.

◆ Wir wollen morgen reisen.

◆ ما می‌خواهیم فردا سفر کنیم.

◆ Sie darf hier nicht rauchen.

◆ او اجازه ندارد اینجا سیگار بکشد.

👉 نکته مهم این است که در جمله اصلی، **فعل مدال در جایگاه دوم** قرار می‌گیرد و مصدر معمولاً در انتهای جمله می‌آید. این ترتیب یکی از نکات کلیدی برای جمله‌سازی درست با Modalverben است.

صرف افعال مدال در آلمانی

افعال مدال از نظر صرف شدن کمی با افعال معمولی تفاوت دارند. به خصوص در زمان حال، شکل فعل برای ich و er/sie/es در بیشتر افعال مدال مشابه نیست و بعضی افعال تغییرات ویژه‌ای در ریشه خود دارند. به همین دلیل، بهتر است صرف این افعال را به صورت جداگانه یاد بگیرید. آشنایی با صرف Modalverben کمک می‌کند بتوانید جمله‌های درست و طبیعی‌تری در مکالمه و نوشتار آلمانی بسازید.

صرف افعال مدال در زمان حال

در زمان حال یا Präsens، افعال مدال صرف ویژه‌ای دارند. نکته مهم این است که در بیشتر آن‌ها، برای ich و er/sie/es پایان معمول فعل دیده نمی‌شود.

mögen	wollen	sollen	dürfen	müssen	können	ضمیر
mag	will	soll	darf	muss	kann	ich
magst	willst	sollst	darfst	musst	kannst	du
mag	will	soll	darf	muss	kann	er/sie/es
mögen	wollen	sollen	dürfen	müssen	können	wir
mögt	wollt	sollt	dürft	müsst	könnt	ihr
mögen	wollen	sollen	dürfen	müssen	können	sie/Sie

مثلاً:

◆ Ich kann gut schwimmen.

◆ من می‌توانم خوب شنا کنم.

◆ Du musst heute lernen.

◆ تو باید امروز درس بخوانی.

◆ Wir wollen nach Hause gehen.

◆ ما می‌خواهیم به خانه برویم.

صرف افعال مدال در گذشته ساده

برای صحبت درباره گذشته، افعال مدال در زبان آلمانی اغلب با Präteritum استفاده می‌شوند. این زمان به ویژه در زبان نوشتاری و همچنین در مکالمات مربوط به افعال مدال بسیار رایج است.

mögen	wollen	sollen	dürfen	müssen	können	ضمیر
mochte	wollte	sollte	durfte	musste	konnte	ich
mochtest	wolltest	solltest	durftest	musstest	konntest	du
mochte	wollte	sollte	durfte	musste	konnte	er/sie/es
mochten	wollten	sollten	durften	mussten	konnten	wir
mochtet	wolltet	solltet	durftet	musstet	konntet	ihr
mochten	wollten	sollten	durften	mussten	konnten	sie/Sie

مثال:

◆ Ich konnte gestern nicht kommen.

◆ من دیروز نمی‌توانستم بیایم.

◆ Wir mussten lange warten.

◆ ما مجبور بودیم مدت زیادی منتظر بمانیم.

◆ Sie durfte nicht ausgehen.

◆ او اجازه نداشت بیرون برود.

◆ Er wollte ein neues Handy kaufen.

◆ او می‌خواست یک گوشی جدید بخرد.

صرف افعال مدال در زمان Perfekt

ساخت Perfekt با افعال مدال کمی متفاوت است. وقتی یک فعل مدال همراه با یک فعل دیگر در جمله قرار می‌گیرد، معمولاً به جای استفاده از Partizip II فعل مدال، از ساختار دو مصدر در انتهای جمله استفاده می‌کنیم.

برای مثال:

◆ Ich habe arbeiten müssen.

◆ من مجبور بوده‌ام کار کنم / مجبور شدم کار کنم.

در این ساختار، haben به‌عنوان فعل کمکی صرف می‌شود و دو مصدر در انتهای جمله قرار می‌گیرند:

haben + ... + فعل اصلی (Infinitiv) + فعل مدال (Infinitiv)

بنابراین می‌گوییم:

Ich habe arbeiten müssen.

و نه:

Ich habe arbeiten gemusst. ❌

👉 البته وقتی فعل مدال به‌تنهایی و بدون فعل دیگری استفاده شود، می‌توان از Partizip II آن استفاده کرد.

یعنی به چه شکل؟

◆ Ich habe das nicht gewollt.

◆ من آن را نخواسته‌ام.

◆ Sie hat das nicht gekonnt.

◆ او نتوانسته است آن را انجام دهد.

چند مثال دیگر از ساخت Perfekt با فعل مدال و فعل اصلی:

◆ Wir haben lange warten müssen.

◆ ما مجبور شدیم مدت زیادی منتظر بمانیم.

◆ Er hat früh aufstehen müssen.

◆ او مجبور شد زود بیدار شود.

◆ Du hast nicht kommen dürfen.

◆ تو اجازه نداشتی بیایی.

◆ Sie hat Deutsch lernen wollen.

◆ او می‌خواست آلمانی یاد بگیرد.

◆ Ich habe das machen können.

◆ من توانسته‌ام آن را انجام دهم.

👉 **نکته:** در ساخت Perfekt با فعل مدال + فعل اصلی، استفاده از دو مصدر در انتهای جمله را با عنوان Ersatzinfinitiv می‌شناسیم. این نکته یکی از مهم‌ترین مواردی است که هنگام یادگیری زمان Perfekt باید به آن توجه کنید.

افعال مدال در جملات منفی

منفی کردن جمله‌های دارای فعل مدال معمولاً ساده است. برای این کار اغلب از nicht استفاده می‌کنیم و جایگاه آن به ساختار جمله و بخشی که قرار است منفی شود بستگی دارد. اگر خود مفهوم انجام دادن کار را نفی کنیم، nicht معمولاً پیش از مصدر یا در بخش پایانی جمله قرار می‌گیرد. در مورد اسم‌ها هم ممکن است از kein استفاده شود.

مثال‌های افعال مدال در جملات منفی را ببینید:

◆ Ich kann heute nicht kommen.

♦ من امروز نمی‌توانم بیایم.

♦ Du musst nicht arbeiten.

♦ تو مجبور نیستی کار کنی.

♦ Wir dürfen hier nicht parken.

♦ ما اجازه نداریم اینجا پارک کنیم.

♦ Er will kein Fleisch essen.

♦ او نمی‌خواهد گوشت بخورد.

♦ Sie soll das nicht machen.

♦ او نباید این کار را انجام دهد.

👉 توجه کنید که تفاوت معنایی جمله‌های مثبت و منفی با افعال مدال می‌تواند بسیار مهم باشد. برای مثال:

♦ Du musst gehen.

♦ تو باید بروی.

اما:

♦ Du musst nicht gehen.

♦ تو مجبور نیستی بروی.

👉 در جمله دوم، müssen + nicht به معنی «نباید» نیست؛ بلکه یعنی اجباری برای انجام کار وجود ندارد.

افعال مدال در جملات پرسشی

برای ساخت سوال با افعال مدال، معمولاً فعل مدال را به ابتدای جمله می‌آوریم و سپس فاعل قرار می‌گیرد. اگر فعل دیگری هم وجود داشته باشد، آن فعل به شکل مصدر در انتهای جمله قرار می‌گیرد. این ساختار در مکالمات روزمره بسیار رایج است و برای پرسیدن توانایی، اجازه، ضرورت یا تمایل استفاده می‌شود. مثلاً:

♦ Kannst du Deutsch sprechen?

♦ آیا می‌توانی آلمانی صحبت کنی؟

♦ Musst du heute arbeiten?

♦ آیا باید امروز کار کنی؟

♦ Darf ich hier sitzen?

♦ آیا اجازه دارم اینجا بنشینم؟

♦ Willst du mit uns kommen?

♦ آیا می‌خواهی با ما بیایی؟

♦ Soll ich die Tür öffnen?

♦ آیا باید در را باز کنم؟

ساختار کلی سؤال بله/خیر:

فعل مدال + فاعل + ... + مصدر؟

مثلاً:

♦ Kannst du mir helfen?

♦ آیا می‌توانی به من کمک کنی؟

تفاوت sollen و müssen

هر دو فعل **sollen** و **müssen** می‌توانند با مفهوم «باید» ترجمه شوند، اما کاربردشان کاملاً یکسان نیست. **müssen** معمولاً بیانگر ضرورت یا اجبار واقعی است، یعنی انجام کار برای فرد ضروری است. در مقابل، **sollen** بیشتر زمانی به کار می‌رود که فرد از شخص دیگری دستور، توصیه یا خواسته‌ای دریافت کرده باشد. بنابراین توجه به موقعیت جمله برای انتخاب فعل مناسب اهمیت زیادی دارد.

مثلاً:

♦ Ich muss heute lernen.

♦ من باید امروز درس بخوانم.

📖 انجام این کار برای من ضروری است.

♦ Du sollst deine Hausaufgaben machen.

♦ تو باید تکالیف را انجام بدهی.

📖 شخص دیگری از تو خواسته است این کار را انجام دهی.

◆ Wir müssen jetzt gehen.

◆ ما باید الان برویم.

📖 رفتن ضروری است.

◆ Er soll um acht Uhr kommen.

◆ او باید ساعت هشت بیاید.

📖 از او خواسته شده یا قرار است ساعت هشت بیاید.

◆ Ich muss zum Arzt gehen.

◆ من باید به دکتر بروم.

📖 این کار از نظر شرایط ضروری است.

تفاوت dürfen و können

Können و dürfen هر دو ممکن است در فارسی با مفاهیمی مانند «می‌توانم» ترجمه شوند، اما تفاوت مهمی دارند. können بیشتر برای بیان توانایی یا امکان استفاده می‌شود، در حالی که dürfen به معنی اجازه داشتن است. بنابراین اگر می‌خواهید بگویید توانایی انجام کاری را دارید، از können استفاده کنید، اما اگر موضوع اجازه انجام کار است، dürfen انتخاب مناسب‌تری است.

◆ Ich kann schwimmen.

◆ من می‌توانم شنا کنم.

📖 توانایی شنا کردن دارم.

◆ Ich darf hier schwimmen.

◆ من اجازه دارم اینجا شنا کنم.

📖 به من اجازه داده شده است.

◆ Kann ich das Fenster öffnen?

◆ آیا می‌توانم پنجره را باز کنم؟

📖 می‌تواند درباره امکان یا توانایی باشد.

◆ Darf ich das Fenster öffnen?

◆ آیا اجازه دارم پنجره را باز کنم؟

📖 درباره اجازه گرفتن است.

◆ Kinder dürfen hier nicht spielen.

◆ بچه‌ها اجازه ندارند اینجا بازی کنند.
◆ انجام این کار ممنوع یا غیرمجاز است.

تفاوت möchten و mögen

Mögen و möchten از نظر شکل و معنی به یکدیگر نزدیک هستند، اما کاربردشان متفاوت است. mögen بیشتر برای بیان علاقه و دوست داشتن به کار می‌رود، برای مثال، وقتی می‌گوییم «من قهوه دوست دارم». möchten بیشتر برای بیان خواسته یا تمایل مودبانه استفاده می‌شود، مثلاً هنگام سفارش غذا یا نوشیدنی.

◆ Ich mag Kaffee.

◆ من قهوه دوست دارم.

◆ Ich möchte einen Kaffee.

◆ من یک قهوه می‌خواهم.

◆ Sie mag Schokolade.

◆ او شکلات دوست دارد.

◆ Sie möchte Schokolade essen.

◆ او می‌خواهد شکلات بخورد.

◆ Möchten Sie etwas trinken?

◆ آیا مایل هستید چیزی بنوشید؟

یک راه ساده برای به خاطر سپردن تفاوت آن‌ها این است:

mögen = دوست داشتن

möchten = خواستن / مایل بودن به شکل مودبانه

برای مثال:

◆ Ich mag Pizza.

◆ من پیتزا دوست دارم.

اما:

◆ Ich möchte eine Pizza.

◆ من یک پیتزا می‌خواهم.

جدول مثال افعال مدال در آلمانی

برای اینکه کاربرد افعال مدال را بهتر به خاطر بسپارید، در جدول زیر چند جمله متنوع را می‌بینید. سعی کنید علاوه بر توجه به معنی، به جایگاه فعل مدال و مصدر در جمله هم دقت کنید.

جمله آلمانی	معنی فارسی
Ich kann gut Deutsch sprechen.	من می‌توانم خوب آلمانی صحبت کنم.
Du musst heute früh aufstehen.	تو باید امروز زود بیدار شوی.
Darf ich hier sitzen?	آیا اجازه دارم اینجا بنشینم؟
Wir wollen morgen ins Kino gehen.	ما می‌خواهیم فردا به سینما برویم.
Sie soll mehr Wasser trinken.	او باید آب بیشتری بنوشد.
Ich mag deutsche Musik.	من موسیقی آلمانی دوست دارم.
Er möchte ein neues Buch kaufen.	او می‌خواهد یک کتاب جدید بخرد.
Kannst du mir helfen?	می‌توانی به من کمک کنی؟
Ihr müsst leise sein.	شما باید ساکت باشید.
Wir dürfen hier nicht parken.	ما اجازه نداریم اینجا پارک کنیم.
Ich will heute nicht arbeiten.	من نمی‌خواهم امروز کار کنم.
Du sollst deine Hausaufgaben machen.	تو باید تکالیفت را انجام بدهی.
Sie kann sehr schnell laufen.	او می‌تواند خیلی سریع بدود.
Ich habe lange warten müssen.	من مجبور شدم مدت زیادی منتظر بمانم.
Wir haben zusammen Deutsch lernen wollen.	ما می‌خواستیم با هم آلمانی یاد بگیریم.

اشتباهات رایج در استفاده از افعال مدال

افعال مدال در ابتدا ممکن است کمی گیج‌کننده به نظر برسند، اما بیشتر اشتباهات مربوط به چند نکته مشخص هستند. اگر این موارد را از همان ابتدا درست یاد بگیرید، جمله‌سازی با Modalverben بسیار راحت‌تر می‌شود.

۱. اقرار دادن فعل اصلی در جایگاه اشتباه

در جمله اصلی، وقتی یک فعل مدال همراه با فعل دیگری می‌آید، فعل اصلی معمولاً باید به شکل مصدر در انتهای جمله قرار بگیرد.

✗ Ich kann sprechen Deutsch.

✓ Ich kann Deutsch sprechen.

♦ من می‌توانم آلمانی صحبت کنم.

۲. صرف کردن فعل اصلی

وقتی فعل مدال داریم، فعل اصلی به صورت مصدر می‌آید و صرف نمی‌شود.

✗ Ich kann spreche Deutsch.

✓ Ich kann Deutsch sprechen.

♦ من می‌توانم آلمانی صحبت کنم.

📖 در این جمله kann صرف شده و sprechen به شکل مصدر باقی مانده است.

۳. اشتباه گرفتن sollen و müssen

هر دو فعل ممکن است «باید» ترجمه شوند، اما کاربردهای متفاوتی دارند.

♦ Ich muss zum Arzt gehen.

♦ من باید به دکتر بروم.

📖 رفتن برای من ضروری است.

♦ Ich soll zum Arzt gehen.

♦ من باید به دکتر بروم.

📖 شخص دیگری به من گفته یا توصیه کرده که بروم.

۴. اشتباه گرفتن dürfen و können

Können بیشتر به توانایی یا امکان مربوط است، در حالی که dürfen درباره اجازه صحبت می‌کند.

♦ Ich kann Auto fahren.

♦ من می‌توانم رانندگی کنم.

📖 توانایی رانندگی دارم.

♦ Ich darf Auto fahren.

♦ من اجازه دارم رانندگی کنم.

📖 اجازه رانندگی دارم.

۱۵. اشتباه در جمله منفی با müssen

یکی از اشتباهات رایج این است که nicht müssen را با «نباید» یکی بدانیم.

♦ Du musst nicht kommen.

♦ تو مجبور نیستی بیایی.

اما:

♦ Du darfst nicht kommen.

♦ تو اجازه نداری بیایی / نباید بیایی.

👉 بنابراین müssen + nicht و dürfen + nicht معنای یکسانی ندارند.

۱۶. استفاده اشتباه از Perfekt

وقتی فعل مدال همراه با یک فعل اصلی در Perfekt می‌آید، معمولاً از دو مصدر استفاده می‌کنیم.

✗ Ich habe arbeiten gemusst.

✓ Ich habe arbeiten müssen.

♦ من مجبور شدم کار کنم.

به این ساختار باید توجه ویژه‌ای داشته باشید، چون با ساخت معمول Perfekt تفاوت دارد.

۱۷. اشتباه گرفتن mögen و möchten

Mögen برای علاقه داشتن و دوست داشتن استفاده می‌شود.

♦ Ich mag Tee.

♦ من چای دوست دارم.

اما möchten بیشتر برای بیان یک خواسته مودبانه استفاده می‌شود.

♦ Ich möchte einen Tee.

♦ من یک چای می‌خواهم.